SPANDAN CAREER INSTITUTE

THE WAY OF SUCCESS…

C

प्रश्नपुस्तिका क्र.

BOOKLET No. **SP2021**

Total Que. : 150
Marks : 150
Time :150min

Mob. No. 9923262977

Date :12/11/2021

TET सराव परिक्षा - 2021

पेपर क्र. (३)

सूचना

१. सदर प्रश्नपुस्तिकेत १५० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरूवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकाकडून लगेच बदलू

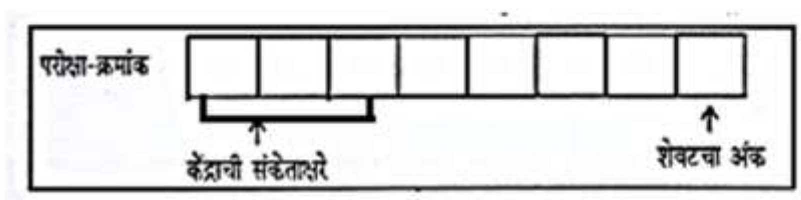

२. आपला परीक्षा–क्रमांक हया चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

३. वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

४. अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १,२,३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवर सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करतांना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी.

५. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. अशा प्रकारे प्रश्न सोडविणे सोयीस्कर आहे; पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नाकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

६. उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

७. प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. .''

Note : Test Series Paper Online available

Visit us

www.spandancareers.org

1. The place where 'tger' lives is called.
1) convent 2) kennel 3) lair 4) stable

2. The 'Noun' form of 'Describe' is.
1) Description 2) Distribution 3) Describtion 4) Descripsion

3. Choose grammatically correct sentence from the given sentences.
1) Please explain me the problem
2) Please explain for me the problem
3) Please explain to me the problem
4) please explain with me the problem.

4. Complete the statement in the newspaper report under the following heading by choosing correct verb form from the alternatives.
A cup of coffee cuts risk of diabetes by 70%
"An American study has shown that every extra cup of coffee-------- by 70%"
1) had cut the risk of diabetes
2) will soon cut the risk of diabetes
3) cut the risk of diabetes
4) cuts the risk of diabetes

5. The young one of the 'horse' is called.
1) fawn 2) colt 3) cub 4) porkling

6. Rearrange given parts of the sentence so as to form the most complete meaningful sentence.
Ashoka was successful…
P - by the cruelty and horrors of war that he renounced it
Q - he was so disgusted
R - in this military operations
S - and alone among conquerors
1) PSQR 2) QPRS 3) RSQP 4) SQPR

7. The cry of the 'owls' is called.
1) hoot 2) croak 3) grunt 4) scream

8. Choose correctly spelt word from those given below.
1) Hipocryen 2) Hypocrisy 3) Hippocrisy 4) Hypocrasy

9. Name 'Part of Speech' in the given sentence which is underlined.
"Generally <u>beauty</u> dwells in form"
1) Common Noun 2) Proper Noun 3) Collective Noun 4) Abstract Noun

10. Choose correct alternative from those given below.
"Sukumar was --------- first person to arrive"
1) a 2) an 3) no article 4) the

11. Choose the correct preposition in the given sentence.
"The robbers broke---------- his shop and looted it"
1) in 2) open 3) into 4) no preposition

12. Choose correct 'Indirect Speech' of the given sentence.
Sayali said to Ketaki, "Let's take a taxi now"
1) Sayali suggested Ketaki that they should take a taxi then.
2) Sayali told Ketaki they should take a taxi now.
3) Sayali suggested Ketaki they should take a taxi then.
4) Sayali suggested Ketaki that we should take a taxi then.

13. Choose most correct 'Degree Sentence' from the given sentences.
1) Very few boys are so industrious as Abhijeet
2) Shivaji was one of the greatest Kings.
3) Manali was more intelligent than any other women.
4) No other policies are as good as honesty.

14. Identify the underlined clause
"Tell me <u>why you did this</u>"
1) Adjective Clause 2) Noun Clause
3) Adverb Clause of Time 4) Adverb Clause of Interrogation

www.spandancareers.org

15. Choose correct 'No sooner-------- than' sentence of the given sentence.
"Kedar was frightened when the needle of the compass jumped"
1) No sooner was Kedar frightened than the needle of the compass jumped.
2) No sooner did Kedar frighten than the needle of the compass Jumped.
3) No sooner did the needle of the compass jump than Kedar was frightened.
4) No sooner Kedar was frightened than the needle of the compass jumped.

16. Choose correct 'Passive Voice' sentence of the given sentence.
"Didn't the fire damage the house?"
1) Didn't the house damaged by the fire?
2) Was the house not damaged by the fire?
3) Did the house not Damaged by the fire?
4) Were the house not demaged by the fire?

17. Find out the part which has an error.
"He is very blind / to read / the smallest of prints. / No error"
a b c d
1) d 2) c 3) b 4) a

18. Choose correct 'Synonym' of 'Nasty'
1) unpleasant 2) natural 3) genuine 4) emotional

19. Choose 'Opposite' of 'Pertinent'
1) extraneous 2) paltry 3) appropriate 4) pleasant

20. Choose one-word for the given.
"A man who dances to the tunes of his wife."
1) slave 2) chun 3) effeminate 4) henpecked

21. Choose correct 'Wh-Qesestion' to get the underlind part as answer.
"Mrs. Chaitrali grew <u>black lady rose</u> in her garden"
1) What Mrs. Chaitrali grew in her garden?
2) What were Mrs. Chaitrali grow in her garden?
3) What did Mrs. Chaitrali grow in her garden?
4) What was Mrs. Chaitrali grow in her garden?

22. Choose correct alternative for the given.
"An insect which has many legs"
1) Verternate 2) Centipede 3) Mammal 4) Herbivores

23. Which of the following expresses the past perfect continuous tense?
1) He is writing when there was a loud explosion.
2) He was writing when there was a loud explosion.
3) He had beeb writing when there was a loud explosion.
4) He had writing when there was a loud explosion.

24) Choose correct 'Yes/No type question' of the given sentence
"Sanjay will have completed his journey"
1) Will Sanjay have completed his journey?
2) Have Sanjay completed his journey?
3) Have Sanjay will completed his journey?
4) Will have Sanjay completed his journey?

25. Identify figure of speech in the given line.
"O, my love's like the melodie"
1) simile 2) Irony 3) Metaphor 4) Pun

Read the following passage carefully and select the most correct answers of the given questions
Q. Nos. 26 to 30

The villager has customarily been very conservative in his attitude and approach. He is reluctant to change his traditional way of thinking and doing things. His attitude, in many respects, is: 'home-made is best'. For instance, most cattle-farmers in the village, prefer to feed their cows and buffaloes with a home-mix comprising of local oil-cakes like mustard or cottonseed, pulses, jaggery, salt etc. It takes numerous visits, hard-convincing daily

www.spandancareers.org

trials and experiments to convince rural cattle farmer that compound feeds, scientifically formulated, improve yield of milk, without any incremental costs.

The old-age values and attitudes towards caste, creed, women, time and money take time to change. The villager has traditionally been a believer in the philosophy of Karma of Fate. He has found it more convenient to blame his economic destitution, poor living conditions, and straitened social status on 'Bhagya' 'Karma' or 'Fate'. The security that the villagers find in the 'status quo', acts as discentive to change and experiment, in the short run. Many of these antiquated attitudes, value system and outlooks are changing, due to improved levels of awareness and education. However, the rate of change is sluggish. Attitudes that have fossilized over the centuries, do take time to change.

26. What does the phrase 'home-made is best' imply?
1) People should go in for Swadeshi because it is home-made.
2) Change for the sake of change is not good.
3) The best should not be discarded.
4) Whatever is being practieed is better than what is new.

---

27) When will you call a person conservative in his attitude and approach?
1) When he would like to try out every new idea before accepting it.
2) When he sticks to old ways of thinking and doing.
3) When he solves his problems through tried out methods.
4) When he imputes motives to change-agents.

---

28) What is the best method to convince average Indian Villager about the superiority of a new cattle-fedd?
1) Home-visits
2) Discussion
3) Field Demonstration
4) Distribution of related literature

---

29) Which of the following is not the usual reason offered by an average Indian Villager for his poverty?
1) It is a result of some of his bad deeds committed in this or the previous birth.
2) It is a God's will
3) It is because of his resistance to new ideas.
4) It is his destiny.

---

30. Why does a villager feel secure in maintaining 'status quo'?
1) Because change is seldom for the better.
2) Because whatever is known should be the best.
3) Because of the imagined risk involved in trying a new approach.
4) Because too many people go without advising him.

मराठी

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्न—क्रमांक ३१ ते ३४ च्या प्रश्नांची उत्तरे पर्यायातून निवडाः

फ्रेंच माणूस आपल्या स्वतःच्या भाषेवर बेहद प्रेम करतो. भाषा ही त्याची प्राणसखीच ! तो जगतो किंवा झुरतो ते तिच्यासाठी ! 'हिचे पुत्र आम्ही, हिचे पांग फेडू' असे तो केवळ कवितेत म्हणत नाही तर तिच्या संवर्धनासाठी आणि प्रसारासाठी तो मिशनरी वृत्तीने झटतो आणि प्रसंगी झगडतोही ! एखादा नवीन शब्द शब्दकोशात समाविष्ट करून घ्यायचा असेल, तर त्यासाठी सर्वोच्च फ्रेंच अकादमीची मान्यता मिळवावी लागते, सर्व प्रकारच्या अग्निपरीक्षांतून पार पडल्यानंतरच त्या शब्दाला शब्दकोशात मानाचं स्थान मिळतं.

भाषा हे संपर्काचे एक साधन आहे, तेव्हा भाषेच्या अभिमानानं माणसानं माथेफिरू होऊ नये हे खरं आहे, परंतु त्याचबरोबर भाषा ही समाजपुरूषाच्या जीवनाला चेतना देण्याऱ्या रक्तासारखी आहे. ती दूषित होणार नाही, याकडेही लक्ष पुरविण आवश्यक आहे.

फ्रेंचाप्रमाणे जर्मन लोकांनाही आपल्या भाषेविषयी प्रेम आहे. आपली भाषा इतरांनी शिकावी म्हणून त्यांनी जगभर केंद्रे काढली आहेत, परंतू त्याचबरोबर अन्य भाषांवरही त्यांचे प्रेम आहे. जर्मन पंडितांचं संस्कृत भाषेवरचं प्रेम सर्वज्ञात आहे. संस्कृतचा अभ्यास भारतापेक्षा जर्मनीत अधिक होत असावा.

३१. भाषा लेखकाने कोणती उपमा दिली आहे?
१) माथेफिरू माणसाची
२) समाजपुरूषाची
३) समाजपुरूषाला चेतना देणाऱ्या रक्ताची
४) दूषित रक्ताची

---

३२. भाषेच्या संवर्धनासाठी आणि प्रसारासाठी झटणारा माणूस लेखकाला कोणत्या देशात भेटल?
१) भारत
२) जर्मनी
३) इंग्लंड
४) फ्रान्स

---

www.spandancareers.org

३३. जर्मन पंडितांचे अन्य कोणत्या भाषेवर प्रेम आहे?
१) जर्मनी २) संस्कृत ३) फ्रेंच ४) इंग्रजी

३४. आपली भाषा इतरांनी शिकावी म्हणून जगभर प्रसार करणारा देश कोण्ता?
१) जर्मनी २) फ्रान्स ३) इंग्लंड ४) भारत

३५. महानायक, संभाजी, पानिपत या कांदबऱ्यांचे लेखन कोणी केले आहे?
१) रणजित देसाई २) विश्वास पाटील ३) शंकर पाटील ४) शिवाजी सावंत

३६. "रोज कुठल्यातरी फॅक्टरीला पाचचा भोंगा वाजत असे." या वाक्याचा काळ ओळखा.
१) रिती वर्तमानकाळ २) रिती भविष्यकाळ
३) रिती भूतकाळ ४) अपूर्ण भूतकाळ

३७. "आपल्या आशीर्वाद असावा" या वाक्याचा प्रकार कोणता?
१) संकेतार्थी २) स्वार्थी ३) आज्ञार्थी ४) विद्यार्थी

३८. 'विद्वान' हा शब्द खालीलपकी कोणत्या प्रकारचा आहे?
१) देशी २) परभाषीय ३) तत्सम ४) तद्भव

३९. "सहलीस जाताना कात्रजजवळ उजाडले" या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
१) भावकर्तरी २) भावे ३) कर्मणी ४) कर्तरी

४०. 'म – स – ज – स – त – त – ग' हे कोणत्या वृत्ताचे गण आहेत?
१) नववधू २) भुजंग प्रयात ३) शार्दुलविक्रीडित ४) इंद्रवजा

४१. पुढीलपैकी संधी विग्रहाच्या नियमानुसार गटात न बसणारा शब्द कोणता?
१) दुष्काळ २) दुर्जन ३) निष्कारण ४) निष्फळ

४२. नागनाथ कोलापल्ले यांच्या पुढीलपैकी कोणत्या साहित्यकृतीला राज्यशासनाचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे?
१) मूडस २) राजधानी ३) गांधारीचे डोळे ४) जोतिपर्व

४३. पुढीलपैकी अशुध्द शब्द ओळखा.
१) नाविन्य २) प्रतिक्षागृह ३) परीक्षा ४) आध्यात्मिक

४४. जयंतोन मध्येच विचारले, 'कोण होते?' या वाक्यात किती विरामचिन्हे आली आहेत?
१) १ २) २ ३) ३ ४) ४

४५. पुढील शब्दाचा समानार्थी नसलेला शब्द ओळखा
'अश्व'
१) वारू २) हय ३) तुरंग ४) शाखामृग

पुढील पद्य वाचून प्रश्न–क्रमांक ४६ ते ४९ ची उत्तरे पर्यायातून नविडा.

पीक खुशीत डोलतंया भारी,
भरला आनंद समदया शिवारी.
बगून पाचूचं रान,
आमचं हरपलं देहभान.
आज रानाची शोभा न्यारी.....

आल्या सरसर भुईवर धारा,
ताप मातीचा सरला सारा.
समदं शिवार फुलून आलं
बगून मन हे भुलून गेलं.
गेल्या भुलून दिशाही चारी....

दाट पिकांनी सजील शेतं,
पीक मजेत गिरकी घेतं.
गार वारं हे झुळझुळ व्हातं,
पानापानंत गाणी गातं.
गाती पानात पाकरं ही सारी....

काळया आईची कराया पूजा,
राबराबला शेतकरी राजा.
ऊनातानात घाम त्यानं शिपला,
मळा मोत्यांचा मातीत पिकला.
आली सोन्याची दौलत दारी......

४६. शेतकरी काळया आईची पूजा करतो म्हणजे काय करतो?
१) शेतात कष्ट करतो २) काळया आईची ओटी भरतो
३) रानात पुजा करतो ४) शेतीला आई मानतो

४७. शेतातील पिके पाहून कोणाचे देहभान हरपते?
१) निसर्गाचे २) पावसाचे ३) शेतकऱ्याचे ४) वाऱ्याचे

४८. कवितेतील 'मोत्यांचा मळा' या शब्दाचा समर्पक अर्थ काय?
१) पाखरे २) झरा ३) शेतातील पीक ४) संपत्ती

४९. कवितेत कोणत्या अनमोल हरित रंगदर्शक रत्नाचे नाव आले आहे?
१) पाचू २) मोती ३) सोने ४) माणिक

५०. 'जहाल' या शब्दाचा योग्य विरूध्दार्थी शब्द शोधा.
१) उग्र २) तिखट ३) मवाळ ४) जलाल

५१. पुढील म्हण पूर्ण करा – 'पदरी पडले झोड, ...'
१) हासून केले गोड २) रडून केले खोड
३) हसत झेलली धोंड ४) मारून केले गोड

५२. ज्या सामासिक शब्दात दोन्ही पदे महत्वाची नसून त्यातून तिसऱ्याच पदाचा बोध होतो, असा समास कोणता?
१) अव्ययीभाव २) बहुव्राही ३) द्वंद्व ४) तत्पुरूष

५३. पुढीलपैकी भाववाचक नसलेले नाम शोधा.
१) भव्यता २) सौंदर्य ३) दातृत्व ४) स्वतंत्र

५४. साध्यर्म्यावर आधारित आणि वैधर्म्यावर आधारित असे भेद कोणत्या अलंकारात पडतात.
१) दृष्टान्त २) स्वभावोक्ती ३) अनन्वय ४) चेतनागुणोक्ती

५५. पुढीलपैकी निश्चितपणे पुरषवाचक शब्द ओळखा.
१) क्लास २) कंपनी ३) ट्रंक ४) पेन्सिल

५६. पुढीलपैकी निश्चितपणे एकवचनी शब्द ओळखा.
१) घरे २) लिंबे ३) फोटो ४) पिले

५७. पुढील वाक्यातील नाम कोणत्या विभक्तीत आहे?
"मुलांनी आज्ञा पाळावी"
१) चतुर्थी अनेकवचनी २) द्वितीया अनेकवचनी
३) षष्ठी अनेकवचनी ४) तृतीय अनेकवचनी

५८. नोकरीसाठी केलेला अर्ज हा कोणत्या पत्रलेखनाचा प्रकार आहे?
१) तक्रार अर्ज २) मागणी अर्ज ३) कौटुंबिक पत्र ४) व्यावसायिक पत्र

५९. पुढीलपैकी कठोर व्यंजन कोणते?
१) च् २) ग् ३) ड् ४) द्

६०. पुढील वाक्यात किती नामांमध्ये सामान्यरूपामुळे बदल झाला आहे?
शिक्षकांनी मुलांना शाबासकी दिली.
१) एम २) दोन ३) तीन ४) चार

बालमानसशास्त्र व अध्यापनशास्त्र

६१. जॉन बी. वॅटसनने पुढीलपैकी कशाचा पाया रचला ?
१) वर्तनवादी मानसशास्त्राचा २) वर्तनवादी समाजशास्त्राचा
३) वर्तनवादी अर्थशास्त्राचा ४) यापैकी नाही

६२. शैक्षणिक मानसशास्त्राचे पुढीलपैकी कोणते कार्य आहे ?
१) मानवी वर्तनाचा अभ्यास करणे २) मानवी वर्तनाचे विश्लेषण करणे
३) मानवी वर्तनाचे निष्कर्ष काढणे ४) वरील सर्व बरोबर

६३. 'De Anima' हा ग्रंथ .... ने लिहिला आहे
१) ॲरिस्टॉटल २) विल्यम वूंट ३) विल्यम मॅकडयूगल ४) फ्राईड

६४. पियाजेच्या मतानुसार खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रिया प्राणिमत्राला स्वत:शी व परिसराशी समायोजन साधण्यासाठी मदत करतात ?
१) सात्मीकरण २) समावेशन ३) कार्यकारण ४) पर्याय १ व २ बरोरब

६५. जिने पियाजे हा प्रामुख्याने .... विचारसरणीचा पुरस्कार्ता होता.
१) सामाजिक २) उदारमतवादी ३) वैचारिक ४) समष्टिवादी

६६. पियाजेने क्रियापूर्व कालखंडाचे किती वर्तनप्रकार सांगितले ?
१) चार २) सहा ३) पाच ४) तीन

६७. गिलफोर्डने मांडलेले बुध्दिमत्ता उपपत्तीतील १२० घटकांचे वर्गीकरण .... गटात केले
१) दोन २) चार ३) तीन ४) पाच

६८. डॅनियल गोलमन याने भावनिक बुध्दिमत्तेची किती अंगे सांगितली आहेत ?
१) तीन २) चार ३) पाच ४) सात

६९. गार्डनरच्या. बुध्दिमत्ताविषयक सिध्दान्तानुसार स्वत:ची बलस्थाने, इच्छा, बुध्दी आणि भावनांची जाणीव असण्याची क्षमता म्हणजे .... बुध्दिमत्ता होय.
१) शरीर कुशलताविषयक २) स्व—ज्ञानात्मक
३) आंतरव्यक्तिक संबंधविषयक ४) यापेक्षा वेगळे उत्तर

७०. मनात पूर्वीपासून दृढ झालेले अनुभव नंतरच्या अनुभवावर विरोध करतात त्याला.......... असे म्हणतात.
१) प्रतिगामी निरोधन २) पुरोगामी निरोधन ३) अधोगामी निरोधन ४) यापैकी नाही

७१. अवबोध ही मूलभूत प्रक्रिया .... ज्ञान मिळविणारी प्रक्रिया आहे.
१) बाहय जगाचे २) आपल्या देशाचे ३) प्रांताचे ४) जिल्हयाचे

७२. अभिरूचीमुळे काय होते ?
१) अवधान स्थिर होते २) प्रेरणा वाढते ३) मनाची व्यग्रता कमी होते ४) बुध्दीची चंचलता वाढते

७३. ज्ञान ग्रहन करत असताना मानव डोळयाने .... % ज्ञान ग्रहण करतो.
१) ११ २) ६० ३) ८३ ४) ४५

७४. मानसशास्त्राची पुढीलपैकी कोणती एक वर्तन अभ्यास पध्दती नाही ?
१) जीवनवृत्तान्त पध्दती २) प्रायोगिक पध्दती ३) सांख्यिकी पध्दती ४) निरीक्षण पध्दती

७५. अध्ययन प्रक्रियेत कोणत्या दोन घटकांचे अनुबंध साधावे लागतात ?
१) चेतक व प्रतिसाद २) प्रतिसाद व अचेतक ३) अप्रतिसाद व प्रामाणिकपणा ४) यापैकी नाही

७६. डॉ. ब्लूम यांच्या उपपत्तीमुळे .... शैक्षणिक स्तरावर क्षमताधिष्ठित अध्यापन पध्दती सुरू झाली.
१) प्राथमिक २) माध्यमिक ३) उच्च माध्यमिक ४) उच्च

७७. खालीलपैकी कोणत्या भारतीय विचारवंतांनी आपल्या अध्यापनाच्या व्याख्येतून असे मत मांडले की, ज्या कृती विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनास मार्गदर्शक व पूरक ठरतील अशा सर्व कृतींचा समावेश अध्यापनामध्ये होतो ?
१) एस. के. मित्रा २) डॉ. राधाकृष्णन ३) डॉ. अब्दुल कलाम आझाद ४) स्वीमी विवेकानंद

७८. अध्ययन — अध्यापन प्रक्रियेतील महत्वच्या बाबी ....
१) शिक्षक — विद्यार्थी यांचा संतुलित सहभाग २) नवीन तंत्रांचा वापर व उपयोग
३) चेतना, मार्गदर्शन, दिग्दर्शन व प्रोत्साहन ४) वरील तीनही पर्याय बरोबर आहेत.

७९. विद्यार्थ्यांमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या बाबींमुळे जिद्द, सहकार्य, धाडस, आरोग्य व वक्तशीरपणा निर्माण होतो ?
१) गणित व शास्त्रामुळे २) एन. सी. सी. मुळे
२) शारीरिक शिक्षण व खेळ ४) २ व ३ बरोबर

८०. आंतरराष्ट्रीय पातळीवर 'पोषक पूरक आहार' योजना कोणती संस्था चालविते ?
१) युनेस्को २) युनिसेफ ३) डब्ल्यू. एच. ओ. ४) आय. एल. ओ.

८१. व्यक्ती अभ्यासपध्दतीतील अक्षांश उपागम खालीलपैकी कोणत्या पध्दती येतो ?
१) वैकासिक २) निरीक्षण ३) सर्वोक्षण ४) मुलाखत

८२. ज्या व्यक्तीचे अनुकरण करावयाचे आहे ती व्यक्ती डोळयांसमोरून बाजूला झाली तरी अनुकरण क्रिया चालू असते, हे पियाजेच्या क्रियापूर्व कालखंडातील कोणत्या वर्तनप्रकारात येते ?
१) सूचक खेळ २) स्थगित अनुकरण ३) मानसप्रतिमा ४) चित्र रेखाटणे

८३. पियाजेच्या क्रियापूर्व कालखंडातील वर्तनप्रकारातील कोणत्या वर्तनप्रकारातील कोणत्या वर्तनप्रकारात मूर्त वास्तवाची मनातल्या मनात हाताळणी केली जाते ?
१) मानसप्रतिमा २) अनुकरण ३) कार्यकारण ४) अवकाशाचे ज्ञान

८४. पियाजेने मांडलेल्या बौध्दिक विकासाशी संबंधित उपपत्तीतील खेळ भातुकलीची हे खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?
१) क्रियापूर्व कालखंडातील चित्र रेखाटणे या वर्तनप्रकाराशी
२) क्रियापूर्व कालखंडातील सूचक खेळ या वर्तनप्रकाराशी
३) काळाच्या ज्ञानाशी
४) विविध वेदनेंद्रियांकडून मिळालेल्या माहितीचे संयोजन करण्याच्या क्षमतेशी

८५. खालीलपैकी कोणत्या मानसशास्त्रज्ञास बुध्दिमापनशास्त्राचा जनक समजले जाते ?
१) थॉर्नडाईक २) आल्फ्रेड बिने ३) स्टर्नन ४) स्पिअरमन

८६. खालीलपैकी कोणत्या मानसशासत्रज्ञाने समयोजन क्षमतेवर अधिक भर दिला ?
१) स्टर्नन २) विल्यम जेम्स ३) थॉमसन ४) पर्याय १ व २ बरोबर

८७. "अध्ययनक्षमता हे बुध्दीमत्तेचे प्रमुख लक्षण आहे" असे कोणाचे मत आहे ?
१) कॉलविन २) टर्मन ३) वेश्लर ४) अल्फ्रेड बिने

८८. अभिरूची हे अवधानाचे सुप्त रूप होय असे पुढीलपैकी कोणी म्हटले आहे ?
१) मॅकडयुगल २) अब्राहम मॅस्लो ३) अल्फ्रेड बिने ४) बर्ट

www.spandancareers.org

८९. .... यांच्या मते कोणत्याही क्रियेचा प्रारंभ करून देणाऱ्या आणि ध्येय साध्य होईपर्यंत व्यक्तीला कार्यप्रवृत्त ठेवण्याऱ्या आंतरिक शक्तीला प्रेरणा म्हणतात.
१) थॉर्नडाईक २) अब्राहम मॅस्लो ३) गिलफोर्ड ४) रूसो

९०. पुढीलपैकी कोणता एक प्रेरणेचा प्रकार नाही ?
१) शारीरिक प्रेरणा २) व्यक्तिगत प्रेरणा ३) सामाजिक प्रेरणा ४) धार्मिक प्रेरणा

गणित

९१. मन्याला 25 दिवसांची मजुरी रू. 2500 मिळते, तर 15 दिवसांची मजुरी किती मिळेल ?
1) 1600 2) 1500 3) 2000 4) 1550

९२. 20 मुलांना 4 दिवसांच्या सहलीचा खर्च रू. 1600 येतो, तर 60 मुलांना 5 दिवसांच्या सहलीचा खर्च किती येईल ?
1) 6000 2) 4000 3) 1200 4) 3600

९३. $8x^3 + 125y^3$
1) $(2x + 5y)$ 2) $(2x + 5y)(4x^2 - 10xy + 25y^2)$
3) $(2x + 5y)(4x + 10xy - 25y^2)$ 4) यापैकी नाही

९४. $x^3 + 2x^2 - 21x + 18$
1) $(x + 6)(x - 3)(x - 1)$ 2) $(x + 6)(x - 1)(x - 3)$
3) $(x - 1)(x + 6)(x - 3)$ 4) $(x + 1)(x + 6)(x + 3)$

९५. सरळ रूप द्या. $x - [y - (x - y - z) - z] + x$
1) $3x - y - z$ 2) $3x - 2y - z$ 3) $x - 2z$ 4) $x - 2y - z$

९६. एक संख्या दुसऱ्या संख्येपेक्षा 12 ने मोठी आहे. पहिल्या संख्येचे दुसऱ्या संख्येशी 4 : 7 असे गुणोत्तर आहे, तर त्या संख्या कोणत्या ?
1) 12 व 22 2) 15 व 27 3) 12 व 24 4) 16 व 28

९७. $\frac{6x^2\, y^7\, z^8}{-4x^2\, y^5\, z^6} = ?$
1) $\frac{-3x^3\, y^2\, z^2}{2}$ 2) 3xyz 3) $-\frac{3}{2}\, x^2 yz$ 4) $\frac{3x^2 z}{2xy}$

९८. $(121 \times 79) = ?$
1) 5959 2) 9559 3) 9595 4) 9955

९९. जर $x = 4_a = 2b = 6$, तर $4xa - 6ab = ?$
1) 54 2) 30 3) 25 4) 27

१००. अतुलजवळ 5 रूपयांच्या व 2 रूपयांच्या 5 नोटा होत्या. त्यापैकी रू. 20 खर्च केले, तर त्याच्याजवळ किती रूपये शिल्लक राहिले ?
1) $5x - 2y$ 2) $5(x - 2) - 2y$ 3) $5(x - 4) + 2y$ 4) $\frac{x}{5} + \frac{y}{2} - 20$

१०१. $\frac{5^0}{2^0} = ?$
1) 5/2 2) 2/5 3) 1 4) कोणतेही नाही

१०२. $\frac{\sqrt{121}}{\sqrt{81}} = ?$
1) 12/8 2) 11/9 3) 11/8 4) 12/9

१०३. 20, 24, 28, 32, ... या पुढील संख्या कोणती ?
1) 38 2) 36 3) 32 4) 30

१०४. 22 च्या पुढील 10 वी विषम संख्या कोणती ?
1) 41 2) 45 3) 39 4) 37

१०५. गुलाबरावांनी 1125 रूपयांचे कर्ज 5 हप्त्यांत फेडले. प्रत्येक हप्ता मागील हप्त्यापेक्षा रू. 50 अधिक होता, तर पहिला हप्ता किती रूपयांचा होतो ?
1) 250 2) 225 3) 150 4) 125

१०६. $502 \times 5 + 12 \times 4 = ?$

1) 2558 2) 2450 3) 3240 4) 3880

१०७. 27 ने भाग जाणारी तीन अंकी मोठयात मोठी संख्या कोणती ?

1) 999 2) 979 3) 987 4) 972

१०८. 15 व 16 या सहमूळ संख्या आहेत, तर त्यांचा लसावि हा मसाविच्या किती पट आहे ?

1) 15 पट 2) 16 पट 3) 240 पट 4) दुप्पट

१०९. $32* \times 2* = 64*$ तर * = किती ?

1) 2 2) 4 3) 3 4) 0

११०. $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{5}$ यांमधील लहान किमतीची अपूर्णांक कोणता ?

1) 1/2 2) 2/3 3) 3/4 4) 4/5

१११. एक आयताची लांबी 3 से.मी. व रूंदी 1 सें.मी. 8 मि.मी. आहे, तर त्याची लांबी त्याच्या रूंदीपेक्षा किती मि.मी. जास्त आहे ?

1) 12 2) 21 3) 30 4) 18

११२. एका पिशवीत 500 मि.ली. दूध याप्रमाणे 100 ली. दुधासाठी किती पिशव्या लागतील ?

1) 2 2) 20 3) 200 4) 2000

११३. एक तार 156 सें.मी. लांब आहे. म्हणजे ती किती मीटर आहे ?

1) 15.6 2) 156 3) 1.56 4) 15.06

११४. 5.4 मीटर – 5 मीटर 40 सेंटिमीटर = ?

1) 0 मीटर 2) 9.50 मीटर 3) 0.5 मीटर 4) 1 मीटर

११५. 2 कि.मी. लांबीच्या रस्त्यापैकी 600 मी. रस्त्याचे डांबरीकरण राहिले आहे, तर किती लांबीच्या रस्त्याचे डांबरीकरण पूर्ण झाले आहे ?

1) 14 मी. 2) 140 मी. 3) 1400 मी. 4) 14000 मी.

११६. मनीषला परेशच्या पगाराच्या 2/3 व 3/4 पट पगार मिळतो. मनीषचा पगार रू. 1600 असल्यास, परेशचा पगार किती ?

1) 3200 2) 2400 3) 2000 4) 1800

११७. सरळ रूप द्या. $\frac{1}{450 \times 740} + \frac{1}{290 \times 740} + \frac{1}{290 \times 450}$

1) 0 2) 1 3) 1/450 4) $\frac{1}{450 \times 270 \times 740}$

११८. 4/9 = ?

1) $4.4\dot{4}^{0}$ 2) 4.04^{0} 3) 0.44^{0} 4) 4.40^{0}

११९. $12 \times 18 = 216$, तर $1.2 \times 18 =$ किती ?

1) 2.16 2) 0.216 3) 21.6 4) 0.0216

१२०. खालील माहितीच्या आधारे मध्यांक (Median) काढा.

कामाचे तास	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45
कामगार संख्या	5	6	15	10	5	4	3	2

1) 18.66 2) 19.66 3) 17.66 4) 16.66

परिसर अभ्यास

१२१. शिवणयंत्रणातील सुईची गती..................... या गतीचे उदाहरण आहे.

१) स्थानांतरणीय २) घूर्णन ३) दोलन ४) नैकसमान

१२२. .... गतीमध्ये पदार्थात एकाच प्रकारची हालचाल पुन:पुन्हा एकाच मार्गाने होते.

१) स्थानांतरणीय २) घूर्णन ३) दोलन ४) नैकसमान

१२३. फिरणारा भोवरा .... गतीचे उदाहरण आहे.

१) स्थानांतरणीय २) घूर्णन ३) दोलन ४) नैकसमान

१२४. .... गतीमध्ये प्रत्येक कणाचे विस्थापन समान अंतरातून होते.

१) स्थानांतरणीय २) घूर्णन ३) दोलन ४) नैकसमान

www.spandancareers.org

१२५. केलेले कार्य .... असते.

१) नेहमी धन २) नेहमी ऋण ३) धन किंवा ऋण ४) नेहमी शून्य

१२६. MKS पध्दतीत कार्याचे एकक .... आहे.

१) ज्यूल २) अर्ग ३) डाइन ४) किलोग्रॅम

१२७. १० kg वस्तुमान असणारी वस्तू बलाचा उपयोग करून ३m अंतरावरून वर उचलली असता लावलेल्या बलाने केलेले कार्य .... असेल.

१) ३० J २) १४७ J ३) २९.४ J ४) २९४ J

१२८. बल ही .... राशी आहे.

१) सदिश २) अदिश ३) त्वरण ४) जडत्व

१२९. वने ही ....संसाधन आहेत.

१) नैसर्गिक २) आर्थिक ३) मानवकृत ४) सांस्कृतिक

१३०. संसाधनांची मागणी कमी होण्यासाठी .... करणे गरजेचे आहे.

१) संसाधनांचे पुनर्चक्रीकरण २) लोकसंख्यावाढीस प्रतिबंध
३) विज्ञान व तंत्रज्ञानाचा वापर ४) सामाजिक जागृती

१३१. संसाधनांचा उत्पादन खर्च...................... असल्यास त्याच विकास जास्त होतो.

१) कमी २) जास्त ३) मध्यम ४) समान

१३२. संसाधनांच्या संधारणात एका वेळी........................ उपाय करून चालत नाही.

१) अनेक २) एकच ३) तीन ४) चार

१३३. भारतात संसाधनांचे संधारण होण्यासाठी लोकसंख्यावाढीचा वेग .... ठेवणे आवश्यक आहे.

१) मध्यम २) जास्त ३) कमी ४) समान

१३४. भारतात लोकसंख्येची जनगणना दर .... वर्षांनी होते.

१) पाच २) दहा ३) पंधरा ४) वीस

१३५. भारतात सर्वात जास्त लोकसंख्या .... राज्यात आहे.

१) महाराष्ट्र २) बिहार ३) उत्तर प्रदेश ४) पश्चिम बंगाल

१३६. भारतात सर्वात कमी लोकसंख्या .... या राज्यात आहे.

१) सिक्कीम २) केरळ ३) मध्यप्रदेश ४) मेघालय

१३७. प्राचीन महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या जिल्हयांत पुराश्मयुगीन अवशेष सापडले आहेत ?

अ) नंदुरबार ब) धुळे क) नाशिक ड) अहमदनगर

१) अ, ब, क २) ब, क, ड ३) अ, ब, ड ४) अ, ब, क, ड

१३८. इ.स. ३६५ च्या मध्ये प्रदेशातील.............. स्तंभलेखात राजा श्रीधर वर्माचा सेनापती ‘सत्यनाग’ स्वत:ला महाराष्ट्री म्हणून घेतल्याचा उल्लेख आहे.

१) संस्कृत २) अर्धमागधी ३) फेरण ४) प्राकृत

१३९. सातवाहन घराण्यातील सिमुक या राजाने विदर्भ आणि विदिशा जिंकून घेतल्यावर स्वत:ला कोणते बिरूद धारण केले ?

१) सातकर्णी २) गौतमीपुत्र ३) दक्षिणपथपती ४) वंशकेतु

१४०. माळव्यापासून दक्षिणेकडील नाशिक प्रशस्तीमध्ये आपल्या पुत्राचे वर्णन करताना ‘त्रिसमुद्रतोयपितवाहन’ असे गौरवपूर्ण उदगार बलश्रीने काढले, तो भाग्यवान पुत्र कोण ?

१) गौतमीपुत्र सातकर्णी २) यज्ञश्री साकर्णी ३) राजा सिमुक सातकर्णी ४) राजा हाल

१४१. कीर्तीवर्मन राजाच्या मृत्यूनंतर चालुक्यांच्या गादीवर कोण आला ?

१) दुसरा पुलकेशी २) मंगेलसा ३) परमेश्वर ४) यांपेक्षा वेगळे उत्तर

१४२. शिवाजी महाराजांनी विजापूर सुलतानाचा सरदार फत्तेखान याचा पराभव केला आणि आपल्या नूतन स्वराज्याचे संरक्षण केले, ते कोणत्या किल्ल्यावरून की, जो शिवाजी महाराजांनी ऑक्टोबर १६४७ मध्ये आपल्या ताब्यात घेतला.

१) पुरंदर २) कोंढाणा ३) सिंहगड ४) तोरणा

www.spandancareers.org

१४३. "शहाजीराजांचा पुत्र जो शिवाजी, त्याची ही मुद्रा आहे. प्रतिपदेच्या चंद्रलेखेप्रमाणे वाढत जाणारी व विश्वातील सर्वांना मान्य होणारी ही मुद्रा सर्वांच्या कल्याणासाठी शोभत आहे" अशा आशयाची शिवाजी महाराजांची मुद्रा की, ज्या मुद्रेत शहाजीराजांचा पुत्र म्हणून स्वतःला संबोधून या मुद्रेत शहाजीराजांविषयी आदर व प्रेम व्यक्त केले आहे, ती कोणत्या भाषेत आहे ?

१) मोडी २) देवनागरी ३) संस्कृत ४) अर्धमागधी

१४४. शिवाजी महाराजांनी उभारलेल्या आरमारात महत्वाचा वाटा असणाऱ्या कान्होजी व तुळजी आंग्रे यांच्याबद्दल खालीलपैकी कोणते विधान योग्य ठरेल ?

१) कान्होजी व तुळाजी आंग्रे काका – पुतणे होते
३) कान्होजी व तुळाजी आंग्रे पिता–पुत्र होते
३) कान्होजी व तुळाजी आंग्रे बंधू होते
४) यापैकी कोणतेही विधान त्यांच्याशी संबंधित नाही

१४५. भारताच्या .... नी मान्यता दिल्यावरच विधेयकाचे कायद्यात रूपांतर होते.

१) सभापती २) उपराष्ट्रपती ३) राष्ट्रपती ४) पंतप्रधाना

१४६. राज्यसभेचे एम–तृतीयांश सभासद दर .... वर्षांनी निवृत्त होतात.

१) ५ २) २ ३) ६ ४) ८

१४७. देशाचा पहिला नागरिक .... असतो.

१) पंतप्रधान २) राज्यपाल ३) राष्ट्रपती ४) मुख्यमंत्री

१४८. संसदेच्या दोन्ही सभागृहांच्या निर्वाचित सदस्यांकडून .... निवडले जातात.

१) राज्यमंत्री २) राष्ट्रपती ३) उपराष्ट्रपती ४) मुख्यमंत्री

१४९. परराष्ट्र धोरणाचे मुख्य प्रवक्ते .... असतात.

१) राज्यपाल २) पंतप्रधान ३) उपपंतप्रधान ४) लोकसभा सभापती

१५०. लोकसभेचे अधिवेशन .... च्या अभिभाषणाने सुरू होते.

१) सभापती २) राष्ट्रपती ३) उपराष्ट्रपती ४) पंतप्रधानां

www.spandancareers.org